

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5117/23
3.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Станиславе Митровић и Драгане Марчетић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Весна Поповић, адвокат из Обреновца, Попа Леонтија Марковића бр. 21, против туженог ББ из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Основног суда у Обреновцу П бр. 253/22 од 11.04.2023. године, након расправе одржане пред другостепеним судом дана 3.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

УКИДА СЕ пресуда Основног суда у Обреновцу П бр. 253/22 од 11.04.2023. године.

УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиоца АА из ... па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ББ из ... да му на име накнаде штете за претрпљене физичке болове исплати износ од 175.000,00 динара и на име претрпљеног страха износ од 117.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 11.04.2023. године до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца у делу који се односи на исплату законске затезне камате на износе досуђене накнаде из става другог изреке почев од дана подношења тужбе 04.6.2020.године па до 10.4.2023.године као неоснован.

УТВРЂУЈЕ СЕ да је повучена тужба тужиоца у делу тужбеног захтева који се односи на претрпљене душевне болове због умањења животне активности у износу од 450.000,00 динара, и за претрпљене душевне болове због наружености у износу од 200.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе, па до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени ББ да тужиоцу АА на име трошкова парничног поступка исплати износ од 371.480,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности, па до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОДБИЈА СЕ део тужбеног захтева тужиоца који се односи на исплату законске затезне камате на трошкове парничног поступка почев од дана пресуђења 11.04.2023. године, па до дана извршности, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом у ставу првом изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности исплати износ од 450.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова износ од 175.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 117.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због наружености износ од 200.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе, па до исплате, као неоснован. У ставу другом изреке обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 56.250,00 динара.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавио тужилац, побијајући је у целости, из свих законских разлога.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је оценио да је сагласно одредби члана 383 став 3 потребно заказати расправу пред другостепеним судом пошто је у овој парници првостепена пресуда већ једанпут била укинута, а чињенично стање није потпуно и правилно утврђено, што је довело и до погрешне примене материјалног права.

Пуномоћник тужиоца на расправи одржаној пред другостепеним судом дана 3.11.2025. године изјавила је да смањује тужбени захтев, тако што повлачи део тужбеног захтева који се односи на накнаду претрпљене нематеријалне штете, претрпљени душевни бол због умањења животне активности и за наруженост са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе, па до исплате, а тужени се томе није противио.

Имајући у виду наведено, донета је одлука као у ставу трећем изреке применом одредбе члана 202 став 2 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама).

На одржаној расправи пред другостепеним судом Апелациони суд је извео доказ читањем исправа, налаза и мишљења судског вештака офтамолога, налаза и мишљења судског вештака неуропсихијатра, извршио је увид у спис Основног суда у Обреновцу К бр. 1141/11 и након њихове оцене у складу са одредбом члана 8 Закона о парничном поступку утврдио следеће чињенично стање:

Пресудом Основног суда у Обреновцу К 1141/19 од 07.10.2019. године, која је ступила на правну снагу 30.01.2020. године, тужени је оглашен кривим за извршење кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121 став 1 КЗ извршеног према

тужиоцу који је као оштећени упућен да имовинско-правни захтев за накнаду претрпљене штете оствари у парничном поступку. Оштећени а овде тужилац је и на главном претресу одржаном 08.03.2012. године истакао имовинско-правни захтев према окривљеном.

Из налаза и мишљења судског вештака офтамолога др Братислава Костића од 10.07.2025. године произилази да је оштећени, овде тужилац критичном приликом, дана 09.5.2010.године претрпео тешку телесну повреду, прелом доње ивице и базе десне очне дупље која по врсти и карактеру припада групи механичких повреда људског тела. Услед задобијене повреде трпео је физичке болове јаког интензитета у трајању од један до два часа (у моменту задобијања повреде и након тога до пружања квалификоване медицинске помоћи), болове средњег интензитета у укупном трајању од око 2 дана, слабог до средњег интензитета од око 10 дана и слабог интензитета од око 15 дана. Са офтамолошке стране код тужиоца не постоји умањење животне активности као ни наруженост.

Из налаза и мишљења судског вештака неуропсихијатра др. Драгана Маринковића од 15.09.2025. године произилази да је тужилац критичном приликом трпео страх јаког интензитета-укупно (примарни и секундарни) у трајању од 48 сати, у виду страха за живот и телесни интегритет, исхода лечења и евентуалних тешких последица, средњег интензитета седам дана, као секундарни страх, као страх-забринутост од исхода лечења и последица повреда, слабог интензитета један месец, као секундарни страх, страх-забринутост за дефинитивни исход лечења. Интензитет и трајање претрпљеног страха није довело до трајног поремећаја психичке равнотеже тужиоца тако да са психијатријског аспекта не постоји умањење животне активности.

Одредбом члана 13 Закона о парничном поступку је предвиђено да у парничном поступку против учиниоца кривичног дела, суд је у погледу постојања кривичног дела и кривичне одговорности учиниоца везан за правноснажну пресуду кривичног суда којом се оптужени оглашава кривим.

Одредбом члана 154 Закона о облигационим односима у ставу првом је предвиђено да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице, док је одредбом члана 155 предвиђено да је штета умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист), као и наношење другом физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета).

Одредбом члана 200 Закона о облигационим односима у ставу првом је предвиђено да за претрпљене физичке болове, претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх, суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству, у ставу другом је предвиђено да приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Имајући у виду напред наведено, произилази да проузроковањем штете настаје обавеза на накнаду штете. Под штетом се подразумева умањење средстава или нечије имовине, повреда физичке стране личности (оштећење здравља, телесна повреда, смрт), повреда психичке стране личности (физички или психички бол или страх), што значи да штета представља оштећење које је неко лице претрпело на својим добрима. Да би постојала одговорност за накнаду штете морају се испунити следећи услови: да наступи штета, да штета настане недозвољеном радњом или пропуштањем, да постоји узрочна веза између недозвољене радње и штете и да постоји одговорност за штету.

Следом изнетог у конкретном случају испуњени су кумулативно законом прописани услови за одговорност за проузроковану штету, будући да је тужени правноснажном кривичном пресудом Основног суда у Обреновцу оглашен кривим за извршено кривично дело тешка телесна повреда из члана 121 став 1 КЗ, извршеног према овде тужиоцу, као оштећеном.

Имајући у виду налазе и мишљења судских вештака које је овај суд прихватио као јасне, логичне и у свему у складу са правилима струке дате, а на које парничне странке нису имале примедби, те имајући у виду интензитет претрпљеног физичког бола и страха, по налажењу Апелационог суда правичну новчану накнаду тужиоцу за претрпљени физички бол представља износ од 175.000,00 динара, а за претрпљени страх износ од 117.000,00 динара. Како из налаза и мишљења судског вештака офтамолога произилази да у конкретном случају код тужиоца не постоји наруженост, то је у том делу његов тужбени захтев одбијен као неоснован. На досуђене износе накнаде нематеријалне штете тужиоцу је призната и законска затезна камата и то почев од дана пресуђења, као дана када је утврђен износ правичне накнаде, а сходно одредби члана 277 Закона о облигационим односима, па је у делу захтева који се односи на исплату законске затезне камате почев од дана подношења тужбе, па до дана пресуђења, тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован и донета је одлука као у ставу трећем изреке.

Износи правичне новчане накнаде тужиоцу су досуђени, сходно одредби члана 200 Закона о облигационим односима који има за циљ да тужиоцу пружи одговарајућу сатисфакцију према значају повређеног добра и тежини повреде и о њој је суд одлучивао по слободном уверењу у смислу одредбе члана 232 ЗПП, према мерилима и околностима у време пресуђења. Накнада нематеријалне штете има за циљ да пружи сатисфакцију оштећеном, односно овде тужиоцу на име штете која је настала у његовој личности и као таква да му компензује нематеријално добро којег је био лишен услед догађаја који представља негативну афекцију и има за циљ да поврати нарушену психичку равнотежу његовом животу.

Неосновано тужени истиче да је потраживање тужиоца застарело, сходно одредби члана 377 Закона о облигационим односима који се односи на рок застарелости потраживања накнаде штете проузроковане кривичним делом, да је за конкретно кривично дело запрећена казна затвора 5 година, односно да је апсолутна застарелост кривичног гоњења, укључујући све прекиде и застој тока застарелости наступила током истека двоструког времена које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења из члана 104 став 6 КЗ, те да је апсолутни рок застарелости

потраживања накнаде штете проузроковане кривичним делом у конкретном случају 10 година и тај рок је истекао 09.05.2020. године док је тужилац тужбу поднео 04.06.2020. године али је сматрао да је исти неоснован.

Одредбом члана 377 Закона о облигационим односима у ставу првом је предвиђено да кад је штета проузрокована кривичним делом, а за кривично гоњење је предвиђен дужи рок застарелости, захтев за накнаду штете према одговорном лицу застарева кад истекне време одређено за застарелост кривичног гоњења, у ставу другом је предвиђено да прекид застаревања кривичног гоњења повлачи за собом и прекид застаревања захтева за накнаду штете, у ставу трећем је предвиђено да исто важи и за застој застаревања.

Из одредби ставова два и три члана 377 Закона о облигационим односима којим је прописано да прекид и застој застаревања кривичног гоњења повлаче прекид застаревања захтева за накнаду штете произилази да је рок застарелости кривичног гоњења из става један истог члана, који рок је истовремено и рок застарелости потраживања накнаде штете у конкретном случају релативни рок застарелости кривичног гоњења, предвиђен одредбом члана 103 Кривичног законика (“Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16, 35/19), који се може прекинути или он може застати. Дакле, рок застарелости из члана 377 став 1 ЗОО, није апсолутни рок застарелости кривичног гоњења предвиђен одредбом члана 104 став 6 Кривичног законика (на који се не примењују правила о прекиду и застоју застаревања), чијим протеком наступа и застарелост потраживања накнаде штете. С обзиром да Закон о облигационим односима не упућује на примену апсолутног рока застарелости кривичног гоњења, на застарелост потраживања накнаде штете настале извршењем кривичног дела не може се применити апсолутни рок застарелости кривичног гоњења. Прекид и застој застаревања кривичног гоњења повлаче прекид застаревања потраживања накнаде штете (члан 377 став 2 и 3 ЗОО), али се рок застарелости потраживања накнаде штете прекида и према општим правилима о облигационим односима, а којима се прекида рок застарелости потраживања независно од основа из којег произилази. Наиме, одредбом члана 388 ЗОО, предвиђено је да се застаревање прекида подизањем тужбе и сваком другом повериоачевом радњом предузетом против дужника пред судом или другим надлежним органом, у циљу утврђивања, обезбеђења или остварења потраживања. С обзиром да се накнада штете проузроковане кривичним делом може остварити истицањем одштетног захтева у кривичном поступку или подношењем тужбе у парничном поступку, оба правна средства доводе до прекида застаревања. Кад је прекид застаревања настао пријављивањем потраживања у неком другом поступку, односно подношењем имовинско-правног захтева у кривичном поступку, застаревање почиње тећи изнова од дана када је спор окончан или свршен на неки други начин (члан 392 став 3 ЗОО).

Према томе, време потребно за застарелост потраживања накнаде штете настале извршењем кривичног дела једнако је релативном року застарелости кривичног гоњења и прекида се подношењем имовинско-правног захтева у кривичном поступку, а изнова почиње да тече од правоснажног окончања кривичног поступка којим је штетник оглашен кривим.

Следом напред наведеног произилази да потраживање тужиоца није застарело

будући да је он у кривичном поступку на главном претресу од 08.03.2012. године истакао имовинско-правни захтев према окривљеном што значи да је дошло до прекида застарелости а који је изнова почео да тече од правоснажног окончања кривичног поступка којим је штетник а овде тужени оглашен кривим, односно почев од 30.01.2020. године, те како је тужба у предметној правној ствари поднета 04.06.2020. године то произилази да потраживање тужиоца није застарело.

Насупрот жалбеним наводима туженог у конкретном случају нема места ни примени одредбе члана 390 ЗОО, с обзиром да је кривични поступак окончан правоснажном осуђујућом пресудом, а ова одредба регулише обавезу подношења тужбе у року од 3 месеца у ситуацији када је кривични поступак окончан због неког узрока који се не тиче суштине ствари, као што је одбацивање тужбе због ненадлежности који наслов и носи наведена одредба.

Имајући у виду све напред наведено донета је одлука као у ставу првом и другом изреке сходно одредби члана 387 став 1 тачка 6 ЗПП.

Одлука о трошковима парничног поступка као у ставу петом изреке донета је на основу одредбе члана 153 став 1, 154, 162 и 163 ЗПП, имајући у виду вредност предмета спора и успех тужиоца у овом спору, а досуђени трошкови обухватају издатке тужиоца за заступање од стране пуномоћника из реда адвоката сходно Тарифи о наградама и накнади трошкова за рад адвоката у Републици Србији (“Сл. гласник РС”, бр. 56/25).

Трошкови тужиоца се односе на име заступања од стране пуномоћника из реда адвоката и то за састав тужбе и једног поднеска у износу од по 15.000,00 динара, за приступ пуномоћника на пет одржаних рочишта у износу од по 20.000,00 динара, за приступ пуномоћника на седам неодржаних рочишта у износу од по 12.500,00 динара као и за састав две жалбе износ од по 30.000,00 динара, трошкови вештачења у износу од 62.700,00 динара, и трошкови таксе на првостепену одлуку и таксе на жалбу у износу од по 15.640,00 динара а што све чини износ од 371.480,00 динара.

Тужиоцу на износ досуђених трошкова парничног поступка припада и законска затезна камата сходно одредби лана 277 и 324 ЗОО почев од дана извршности те је одбијен његов захтев који се односи на исплату исте почев од дана пресуђења па до дана извршности, као неоснован и донета одлука као у ставу шестом изреке.

Са разлога свих напред наведених, донета је одлука као у изреци.

**Председник већа-судија
Јелена Стојиљковић с.р**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић